



Az MNB statisztikai mérlege a 2001. júniusi előzetes adatok alapján

E sajtóközleménytől kezdve a gazdasági szereplők szektorbontása megváltozik, a pénzügyi derivatívák egységesen bruttó piaci értéken, külön tételként szerepelnek a mérlegben. A változásokról rövid tájékoztatót tartalmaz a sajtóközlemény melléklete.

A **forgalomban lévő készpénz** állománya — előzetes mérlegadatok szerint — június utolsó napján 34,2 milliárd forinttal magasabb volt az egy hónappal korábbinál. A **monetáris bázisnak (M0)^{a)}** a kötelezőtartalék-szabályozásban 2001 februárjában bekövetkezett változás hatásától statisztikailag tisztított adataiból számított éves növekedési indexe 112,4% volt júniusban.

2001 júniusában a **jegybank központi kormányzattal szembeni nettó követelése** 248,4 milliárd forinttal csökkent, **az egyéb monetáris intézményekkel szembeni nettó tartozása** pedig 16,4 milliárd forinttal nőtt. A külfölddel szembeni követelések állománya 43,8 milliárd forinttal, a tartozásoké pedig 273,2 milliárd forinttal csökkent a hónap folyamán. Összességében a **külfölddel szembeni nettó követelésállomány** 229,4 milliárd forinttal nőtt a májuséhoz képest.

A jegybank központi kormányzattal szembeni követelése 254,1 milliárd forinttal, a központi kormányzat jegybanki betétállománya 5,7 milliárd forinttal csökkent. Az egyéb monetáris intézmények összesen 144,9 milliárd forinttal több forint- és devizaforrást helyeztek el a jegybanknál, míg MNB-vel szembeni hiteltartozásuk 128,5 milliárd forinttal emelkedett, amely elsősorban az aktív repóállomány 129 milliárd forintos növekedéséből adódott. Az egyéb monetáris intézményektől származó források közül legnagyobb mértékben a fel nem mondható betétek állománya változott, 179,9 milliárd forinttal nőtt. Ezzel összefüggésben 73,7 milliárd forinttal csökkent a kötelező tartalékot tartalmazó bankszámlabetétek állománya. Az egyéb monetáris intézményektől származó devizaforrások állománya 47,9 milliárd forinttal növekedett, az egyéb monetáris intézmények tulajdonában lévő MNB belföldi kibocsátású kötvények állománya pedig 9,2 milliárd forinttal csökkent a májuséhoz képest.

Az egyéb forintforrások negatív állománya a forint 2001. május 4-étől szélesebb árfolyamsávon belüli elmozdulásának természetes következményeként alakult ki.

Az egyéb monetáris intézményektől származó forrástételek **átlagállománya** június folyamán a hó végi állományok alakulásától eltérően változott: a bankszámlabetéteké 8,2 milliárd forinttal, a devizaforrásoké 33,6 milliárd forinttal nőtt, a fel nem mondható betétek átlagállománya pedig 12,2 milliárd forinttal csökkent a májuséhoz képest. Az MNB belföldi kötvények átlagállománya 19,1 milliárd forinttal csökkent júniusban.

Budapest, 2001. július 9.

MAGYAR NEMZETI BANK
STATISZTIKAI FŐOSZTÁLY

^{a)} Az M0 összetevői: a forgalomban lévő készpénz hó végi állománya, valamint az egyéb monetáris intézmények jegybanknál lévő bankszámlabetéteinek havi átlagállománya.

AZ MNB (S.121) STATISZTIKAI MÉRLEGE

(hó végi állományok)

milliárd forint

ESZKÖZÖK	2000				2001		
	ápr.	máj.	jún.	dec.	ápr.	máj. ⁷	jún. ⁷
1. Egyéb monetáris intézmények (S.122)	118,8	116,0	111,4	93,8	86,8	83,3	211,8
1.1 Éven belüli hitel	2,8	3,2	3,7	3,5	2,6	2,4	3,0
1.1.1 Forint	2,3	2,3	2,3	2,0	2,0	2,0	2,0
1.1.2 Deviza	0,5	0,9	1,4	1,5	0,6	0,4	1,0
1.2 Éven túli hitel	116,0	112,8	107,7	90,3	84,2	80,9	79,8
1.2.1 Forint	110,2	107,1	102,2	85,3	79,6	76,4	75,5
1.2.2 Deviza	5,8	5,7	5,5	5,0	4,6	4,5	4,3
1.3 Aktív repó	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	129,0
2. Központi kormányzat (S.1311)	2444,1	2414,3	2356,9	2202,4	2062,1	2065,1	1811,0
2.1 Forinthitel	344,4	344,4	326,2	289,5	271,5	271,5	253,5
2.2 Devizahitel	1706,3	1680,1	1651,9	1545,4	1527,4	1547,8	1297,1
2.3 Állampapír	393,4	389,8	378,8	367,5	172,0	172,0	172,0
2.4 Derivatíva ¹	0,0	0,0	0,0	0,0	91,2	73,8	88,4
3. Külföld (S.2)²	3606,1	3607,5	3435,6	3765,4	4028,2	4071,7	4027,9
3.1 Nemzetközi tartalék ³	2938,0	2995,8	2861,1	3197,3	3350,6	3291,5	3313,0
3.2 Egyéb követelés	344,7	323,8	317,9	331,5	321,6	316,2	300,8
3.3 Derivatíva ¹	323,5	287,9	256,6	236,6	356,0	464,0	414,1
4. Szektor szerint nem bontott eszközök	292,8	314,7	308,1	293,4	161,9	167,0	162,4
4.1 Forint ⁴	283,7	306,2	299,5	286,5	147,3	152,6	149,6
4.2 Deviza	9,1	8,5	8,6	6,9	14,6	14,4	12,8
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN²	6461,8	6452,5	6212,0	6355,0	6339,0	6387,1	6213,1

1. sz. melléklet (folytatás)

AZ MNB (S.121) STATISZTIKAI MÉRLEGE
(hó végi állományok)

milliárd forint

FORRÁSOK	2000				2001		
	ápr.	máj.	jún.	dec.	ápr.	máj. ⁷	jún. ⁷
1. Egyéb monetáris intézmények (S.122)	1734,2	1618,8	1605,9	1638,3	1350,2	1328,5	1473,4
1.1 Bankszámlabetét	596,7	442,3	627,4	557,8	286,2	500,1	426,4
1.2 Fel nem mondható betét és passzív repó	604,9	647,4	474,4	493,2	533,7	314,6	494,5
1.3 Éven belüli devizabetét	124,2	112,8	107,1	195,5	107,3	132,9	194,8
1.4 Éven túli devizabetét	121,1	119,6	115,7	66,6	64,6	64,1	60,5
1.5 Belföldi kibocsátású MNB kötvény	40,9	49,8	37,5	111,2	145,4	113,2	104,0
1.6 Külföldi kibocsátású MNB kötvény	246,4	246,9	243,8	214,0	213,0	203,6	193,2
2. Egyéb pénzügyi vállalatok (S.123+ S.124+S.125)⁵	9,1	18,3	6,6	10,2	6,1	11,0	8,2
3. Központi kormányzat (S.1311)	683,0	676,7	597,9	434,4	751,3	911,6	905,9
3.1 Forintbetét	268,4	303,0	251,2	171,8	300,1	360,0	310,1
3.2 Devizabetét	133,8	132,9	131,8	83,1	88,4	82,5	175,3
3.3 Derivatíva ¹	280,8	240,8	214,9	179,5	362,8	469,1	420,5
4. Külföld (S.2)²	2821,0	2829,7	2698,7	2740,9	2688,6	2692,5	2419,3
4.1 Éven belüli tartozás	292,0	339,6	250,6	334,4	295,9	320,6	279,1
4.2 Éven túli tartozás	2488,3	2488,5	2412,8	2339,5	2286,3	2284,4	2037,5
4.3 Derivatíva ¹	40,7	41,6	35,3	67,1	106,4	87,5	102,7
5. Szektor szerint nem bontott források	1214,5	1309,0	1302,9	1531,2	1542,8	1443,5	1406,3
5.1 Forgalomban lévő készpénz	860,3	855,3	889,1	966,7	942,3	957,3	991,4
5.2 Belföldi kibocsátású MNB kötvény a monetáris intézményeken kívül	158,3	235,7	197,8	349,9	497,3	500,1	518,8
5.3 Egyéb forintforrás ⁶	119,5	148,1	142,6	139,9	33,5	-83,6	-173,5
5.4 Egyéb devizaforrás	8,9	3,9	4,5	4,2	4,8	4,7	4,6
5.5 Részvénytőke és tartalékok	67,5	66,0	68,8	70,6	64,9	65,0	65,0
FORRÁSOK ÖSSZESEN²	6461,8	6452,5	6212,0	6355,0	6339,0	6387,1	6213,1
Monetáris bázis	1398,5	1385,2	1420,6	1561,0	1325,0	1337,6	1380,1

Megjegyzés: Kerekítés miatt az összesen adatokban eltérés lehet.
A devizatételek forintosítása tárgyhó végi MNB deviza-közép árfolyamon történik.

- 1 A pénzügyi derivatívák 2001. januárjától piaci értéken szerepelnek az MNB statisztikai mérlegében.
- 2 1999 elejétől a külföldi követelések, a külföldi tartozások illetve a mérlegfőösszeg a pénzügyi derivatívák értékét is tartalmazza.
- 3 2000. január 1-jétől a nemzetközi tartalék nettó piaci áron szerepel.
- 4 A szektor szerint nem bontott forinteszközök tartalmazza az úton lévő tételek állományát, a Magyar Posta hitelét és a viszontleszámlított váltót is. 2001. január 8-ától megszűnt a Magyar Posta hitele. A szektor szerint nem bontott forint eszközök állománya 2001. januárjától nem tartalmazza a központi kormányzattal és a külfölddel kapcsolatos derivatív ügyletek miatt elhatárolt kamatok állományát.
- 5 Az egyéb pénzügyi közvetítők (S.123), a pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők (S.124) és a biztosítók és nyugdíjpénztárak (S.125) betéteit tartalmazza.
- 6 A szektor szerint nem bontott egyéb forintforrás tartalmazza az úton lévő tételek állományát és a mérleg szerinti eredményt is. Az utolsó időpont adata ezért részben becslésen alapul, mert az eredményt érintő elszámolások még nincsenek lezárva. A szektor szerint nem bontott egyéb forintforrások állománya 2001. januárjától nem tartalmazza a központi kormányzattal és a külfölddel kapcsolatos derivatív ügyletek miatt elhatárolt kamatok állományát.
- 7 Előzetes adatok.

Rövid tájékoztató az MNB statisztikai mérlegéről szóló sajtóközleményt érintő változásokról

1. A 2001. júniusról szóló publikációktól kezdődően egységesen áttérünk a KSH által használt, nemzetközileg elfogadott makrostatisztikai szabványok (Nemzeti Számlák Rendszere, angol rövidítéssel SNA) szerinti szektor-besorolás használatára. Az eddig MNB hitelmérlegének nevezett statisztikai mérleg neve is megváltozik: *MNB statisztikai mérlegére*. A mérlegben a szektorelnevezések a szektort jelölő SNA kóddal együtt, a kód szerinti sorrendben jelennek meg. Az új szektorok részletes leírása az MNB Internetes honlapján a [http://www.mnb.hu/Pénzügyi_adatok/Statiztika/Az új statisztikai szektorbontás 2001.](http://www.mnb.hu/Penzugyi_adatok/Statiztika/Az_uj_statiztikai_szektorbontas_2001) júniustól elérési úton található meg.
2. A mérleget érintő további változások:
 - ÷ A pénzügyi derivatívákat a mérlegben külön soron, egységesen piaci értéken szerepeltetjük. Egyúttal a központi kormányzat derivatív ügyletei is a külföldhöz hasonlóan a mérleg mindkét oldalán, bruttó módon szerepelnek.
 - ÷ Az ECB és a Bundesbank gyakorlatának megfelelően a mérleg szerinti eredmény az egyéb forintforrások között szerepel.
 - ÷ Az egyéb követelések / egyéb kötelezettségek tételei nagyrészt a szektor szerint nem bontott eszközökhöz / forrásokhoz ill. az egyéb pénzügyi vállalatokkal szembeni tartozásokhoz kerülnek:
 - a Magyar Posta hitele 2001 januárjától megszűnt, így az egyéb követelések állománya nulla. Ezen állomány a hosszú idősorban az egyéb eszközök részeként külön soron jelenik meg, a sajtóközleményben az egyéb eszközök részévé válik;
 - a Magyar Posta betétét — amelynek állománya a múltban jelentős volt — a hosszú idősorban az egyéb források között külön soron, a sajtóközleményben az egyéb források részeként mutatjuk be;
 - az MNB belföldi kibocsátású kötvényeinek a monetáris intézményeken kívüli állományát ezentúl is külön soron, a szektor szerint nem bontott források között publikáljuk.
3. Egy kivételével minden változást 1998 januárjáig visszavezettünk a hosszú idősorban: a pénzügyi derivatívák csak 2001 januárjáig visszamenőleg szerepelnek piaci értéken.

4. A korábbi és az új szektorbontás összehasonlítást bemutató tábla:

Régi szektorbontás 2001. máj. 31-ig			Új szektorbontás 2001. júniustól			
MNB			S.121 Magyar Nemzeti Bank/MNB	S.121+S.122 Monetáris intézmények	S.12 Pénzügyi vállalatok	S.1 Nemzetgazdaság/ Belföld
Hitelintézetek			S.122 Egyéb monetáris intézmények			
Egyéb pénzügyi intézmények (pénzügyi vállalkozások, befektetési vállalkozások, biztosító részvénytársaságok és speciális pénz- és tőkepiaci intézmények), PBBS			S.123 Egyéb pénzügyi közvetítők	S.123+S.124+ S.125 Egyéb pénzügyi vállalatok		
			S.124 Pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők			
			S.125 Biztosítók, nyugdíjpénztárak			
Háztartások	Lakosság	Lakosság	S.14 Háztartások			
	Kisvállalkozók	Egyéni vállalkozók Jogi személyiség nélküli (társas) vállalkozások	S.11 Nem pénzügyi vállalatok			
Vállalatok ^a (jogi személyiségű /társas/ vállalkozások)						
Non-profit intézmények ^b	Nem pénzügyi vállalatokat segítő és azok által finanszírozott non-profit intézmények		S.124 Pénzügyi kiegészítő tevékenységet végző intézmények			
	Pénzügyi vállalatokat segítő non-profit intézmények		S.15 Háztartásokat segítő non-profit intézmények			
	Háztartásokat segítő non-profit intézmények		S.1313 Helyi önkormányzatok	S.13 Államháztartás		
	Helyi önkormányzatokat segítő non-profit intézmények		S.1311 Központi kormányzat			
	Államháztartás által finanszírozott non-profit intézmények		S.1314 Társadalombiztosítási alapok			
Konzolidált költségvetés, Kormányzat			S.1313 Helyi önkormányzatok			
Helyi önkormányzatok						
Külföld						S.2 Külföld/Nem rezidensek

^a Bizonyos statisztikákban: Vállalatok + Kisvállalkozók = Vállalkozók.

^b Az összes non-profit intézmény a konszolidált költségvetéssel (ill. kormányzattal) és a helyi önkormányzatokkal együtt Államháztartás és non-profit szektor elnevezéssel jelent meg a statisztikákban. A non-profit szektor megbontásához az új terminológiát használtuk.